

Životní prostředí – prostředí každého z nás

Kam se posouvá odpovědné veřejné zadávání?

Mgr. Regina Hulmanová

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Od roku 2021 mají zadavatelé povinnost při svých nákupech dodržovat zásady sociálně odpovědného veřejného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací, pokud je to možné. Odpovědné zadávání však není novinkou posledních dvou let. Někteří zadavatelé odpovědně zadávají již několik let a sami přispívají k nastavování konceptu OVZ v České republice. Tato povinnost je však výrazným milníkem ve veřejném zadávání a další nás čeká letos.

Vývoj odpovědného veřejného zadávání lze nejlépe prezentovat skrze příklady dobré praxe, které ukazují jakým vývojem prošli samotní zadavatelé. Od prvotních nákupů kancelářského papíru s ekoznačením, reklamních předmětů, či zajištění cateringu s vybranými udržitelnými aspekty, se dostáváme k promyšleným řešením zohledňujícím několik příležitostí najednou. Etické nakupování, ekologicky šetrné řešení, dodržování důstojných pracovních podmínek a zapojení osob zněvýhodněných na trhu práce do plnění lze najít v jedné veřejné zakázce. Trendem se tedy stalo promyšlené využívání vícero aspektů u zakázek, kde je to vhodné a přínosné. Investiční veřejné zakázky Jihomoravského kraje, MČ Praha 14 anebo MČ Praha 12, zabývající se aspekty cirkulární ekonomiky, snižováním negativních dopadů na životní prostředí, sociálními a ekonomicky výhodnými řešeními, jsou nepochybně inspirací i pro další zadavatele.

Ekologicky šetrné řešení lze uplatnit i u zakázek na služby, příkladem je zajištění úklidu Univerzity Karlovy a Ministerstva práce a sociálních věcí. Zadavatelé požadovali používání ekologicky šetrných a zdravotně nezávadných postupů, prostředků a spotřebního materiálu. Ekologický aspekt byl doplněn i dodržováním důstojných pracovních podmínek a zajištěním bezpečnosti práce.

Uvedené příklady si nepochybně vyžadovaly pečlivou přípravu, konzultace s experty a v některých případech i komunikaci s trhem. Ne všichni zadavatelé z různých důvodů mohou nahlížet na veřejné nákupy takto komplexně. Pro ty, kteří chtějí využít ověřená kritéria, bude sloužit Akční plán udržitelného nakupování s minimálními udržitelnými kritérii u vybraných komodit. Plán je součástí připravované národní strategie veřejného nakupování, kterou připravuje Ministerstvo pro místní rozvoj.